

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 16Pc/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200185
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ildikó Vekrbauerová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:3520200185.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ildikó Vekrbauerovou v právnej veci navrhovateľa/oprávneného: Y. T., U.. XX.XX.XXXX, R. V. D. T. XX, XXX XX L., zastúpený D.. E. T., U.. XX.X.XXXX, R. V. D. T. XX, XXX XX L., proti povinnému: C. T., U.. XX.XX.XXXX, R., XXX XX N. E. Č.. XXX, zastúpeného JUDr. Adrianou Ručkayovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Inovecká 8, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa takto

rozhodol:

I. Zvyšuje výživné zo strany povinného C. T., U.. XX.XX.XXXX na navrhovateľa Y. T., U.. XX.XX.XXXX zo sumy 120,- EUR mesačne na sumu 150,- EUR mesačne od 17.1.2020 do budúca, ktoré výživné je povinný C. T., U.. XX.XX.XXXX platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa Y. T., U.. XX.XX.XXXX.

II. Dĺžné výživné vzniklé za obdobie od 17.1.2020 do 30.11.2021 vo výške 224,55 EUR súd povoľuje povinnému C.U. T., U.. XX.XX.XXXX splácať navrhovateľovi Y. T., U.. XX.XX.XXXX v mesačných splátkach po 30,- EUR mesačne pod následkom straty výhody splátok s tým, že splatnosť prvej splátky je po právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

IV. Týmto rozsudkom mení rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 21Pc/47/2017-61 zo dňa 29.6.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Košice I č.k. 21Pc/47/2017-67 zo dňa 12.7.2018.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 17.1.2020 domáhal určenia vyživovacej povinnosti povinného voči nemu vo výške 300,- EUR mesačne. Návrh odôvodnil tým, že je študentom 2. ročníka nadstavbového štúdia SOŠ Automobilová v Košiciach a že štúdiom na strednej škole sa pripravuje na svoje budúce povolanie. Býva so svojou mamou v spoločnej domácnosti, ktorá sa o neho stará predovšetkým zabezpečením stravy, ošatenia, hygienických potrieb, liekov, zdravotných a školských potrieb, vreckového, atď. V máji 2019 navrhovateľovi diagnostikovali onkologické ochorenie Hodgkinov lymfóm - III. št., vysoké riziko, je v liečbe chemoterapiou od júna 2019 až do súčasnosti. V období od 1.10.2019 do 31.1.2020 mu bol schválený individuálny plán vzdelávania, avšak ďalší školský polrok bude musieť školu navštevovať pravidelne. Od septembra 2019 prišla jeho matka ako samoživiteľka o zamestnanie a pravidelný príjem, toho času je stále nezamestnaná, matka absolvuje všetky vyšetrenia a liečbu s navrhovateľom, pretože je odkázaný okrem iného aj na individuálnu dopravu, z čoho plynú zvýšené výdaje aj na osobnú prepravu. V tejto situácii majú neporovnateľne vyššie výdaje ako doposiaľ,

príčom vo februári 2020 skončí matke podpora v nezamestnanosti s ostanú bez príjmu. Podľa výpovede z posledného pojednávania otec si nezaložil novú rodinu, nemá iné deti, žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, je zamestnaný a príjem z pracovnej činnosti má pre svoju vlastnú potrebu a taktiež uviedol, že nemá žiadne pôžičky, ani úvery. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 29.6.2018 sp. zn. 21Pc/47/2017 rozhodol o zvýšení výživného pre navrhovateľa na sumu 120,- EUR od 1.1.2018 do budúca a dlžné výživné, ktoré vzniklo do vyhlásenia rozhodnutia súdu povolil splácať povinnému spolu s bežným výživným v 20,- EUR splátkach do zaplatenia. Nakoľko vznikol dlh na výživnom vedie sa voči povinnému exekučné konanie, pričom povinný okrem výživného posielaného z exekútorského úradu na účet navrhovateľa neprispieva ničím, neprejavuje o neho záujem, nekontaktuje ho, nespomenie si naňho ani v čase sviatkov a narodenín. Navrhovateľ mal za to, že od poslednej úpravy výživného nastala podstatná zmena pomerov od doby zvýšenia výživného posledným rozhodnutím, a to nárastom mesačných výdavkov navrhovateľa, keďže sa dostal do akútnej ťaživej sociálnej situácie vzhľadom k vážnym zdravotným problémom a taktiež stratou zamestnania matky.

2. Povinný v písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľa, doručenom súdu dňa 13.3.2020 uviedol, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 21Pc/47/2017-61 zo dňa 29.6.2018 uplynuli dva roky a že v čase rozhodovania súdu o zvýšení výživného bol navrhovateľ študentom Strednej školy automobilovej v Košiciach, avšak navrhovateľ neuvádza, žeby sa jeho životné náklady spojené so štúdiom za dobu dvoch rokov zmenili. Uvádza, že v máji 2019 mu diagnostikovali závažné ochorenie. Životné náklady matky v roku 2018, teda v čase rozhodovania súdu o výživnom predstavovali sumu 195,-EUR. Vo februári 2020 mala matke navrhovateľa skončiť podpora v nezamestnanosti, pričom jej mesačný príjem v U.S. STEEL Košice činil cca 1.200,- EUR v čase rozhodovania súdu v roku 2018. Navrhovateľ neuviedol výšku podpory jeho matky v nezamestnanosti, tiež po akú dobu matka podporu poberala a tiež jej mesačný príjem od posledného rozhodovania súdu o výživnom v roku 2018. Tiež je potrebné zdokladovať, či aktuálne matka navrhovateľa pracuje a aký má príjem. Povinný je zamestnaný v Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja ako cestný robotník s mesačným príjmom 781,- EUR a v čase poslednej úpravy bol jeho mesačný príjem 678,- EUR, pričom jeho mesačné výdavky činili sumu 315,- EUR. Od poslednej úpravy výživného sa príjem povinného zvýšil o 103,- EUR, avšak jeho náklady vzrástli o 392,50 EUR. Povinný žije sám v nájomnom dome v Dolnom Srní 159. Povinný uviedol nasledovné mesačné výdavky: výživné na navrhovateľa v sume 120,- EUR, dlžné exekútorovi v sume 50,- EUR, spolu 170,- EUR, nájomné a náklady spojené s nájomom domu spolu 450,- EUR, nájom dopravného prostriedku 15,- EUR, O2 - mobil 22,50 EUR, cestovné náklady z N. E. N. U. G. U. H. v sume 40,- EUR a sporiaci účet 10,- EUR. Mesačné výdaje povinného teda predstavujú spolu 707,50 EUR. Nakoľko príjem povinného predstavuje sumu 781,- EUR a mesačné výdavky sú v sume 707,50 EUR zostáva mu na živobytie a uspokojovanie základných potrieb suma 73,50 EUR, čo nepredstavuje ani životné minimum, nakoľko vo vyššie uvedených nákladoch nie sú zahrnuté náklady na kozmetiku, na domácnosť a náklady spojené s trávením voľného času, pričom povinný cez víkend sa stravuje skromne a cez týždeň má stravné lístky. Povinný nevykazuje žiadne neoprávnené náklady, ale len tie nevyhnutné a motorové vozidlo Hyundai Š. U., ktoré prenajíma a používa do zamestnania. Z vyššie uvedeného preto vyplýva, že z dôvodu ochorenia sa zmenili pomery aj na strane navrhovateľa, ktoré nevyčíslil a nezdokladoval. Povinný bol toho názoru, že vzhľadom na jeho životnú úroveň nie je dôvodné zvýšenie výživného podľa návrhu navrhovateľa, že zohľadňuje náklady spojené s dopravou v súvislosti s ochorením navrhovateľa a je ochotný prispievať na túto dopravu mesačne sumou 10,- EUR.

3. Vyživovacia povinnosť povinného voči navrhovateľovi bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 21Pc/47/2017-61 zo dňa 29.6.2018 v spojení s opravným uznesením zo dňa 12.7.2018, podľa ktorého bolo zvýšené výživné na navrhovateľa zo sumy 66,38 EUR na sumu 100,- EUR mesačne od 13.7.2017 do 31.12.2017 a na sumu 120,- EUR od 1.1.2018 do budúcnosti.

4. Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa (matka navrhovateľa) na pojednávaní dňa 21.8.2020 uviedla, že navrhovateľ býva spolu s ňou v X-B. R. U. V. D. T. XX H. L., že navrhovateľ má štatút študenta do 31.8.2020 a že nemôže byť na úrade práce, pretože je v liečbe. Matka navrhovateľa má náklady spojené s užívaním bytu spolu 202,- EUR mesačne a okrem toho platí poisťku za byt 62,- EUR ročne, za odpad 74,- EUR ročne, daň za byt 52,- EUR ročne, havarijné poistenie za auto 145,- EUR ročne a za zákonné poistenie 100,- EUR ročne. Ďalej poukázala na to, že je vlastníčkou motorového vozidla ŠPZ 587 GZ KIA, s ktorým pravidelne musí vozit' navrhovateľa na lekárske ošetrenie, resp. na kontroly a že od mája 2019, kedy navrhovateľ ochorel musí často navštevovať lekára, pričom náklady na pohonnú hmotu má vo výške 100,- EUR mesačne. Navrhovateľ má individuálny študijný plán, preto matka v

septembri 2019 zakúpila mobilný telefón za 340,- EUR a notebook za 534,- EUR a za internet platí 14,- EUR mesačne. Navrhovateľ má mesačné náklady: za lieky, vitamínové doplnky, špeciálnu stravu a na onkologickú liečbu v sume 30,- EUR a nakoľko navrhovateľ má diabetickú diétu, za túto špeciálnu stravu vynakladá 280,- EUR. Na hygienické potreby a dezinfekciu platí matka 15, EUR mesačne a na ošatenie a obuv na navrhovateľa 300,- EUR ročne. Matka poukázala na to, že od marca 2020 už nepoberá podporu v nezamestnanosti, naďalej je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, avšak je bez pracovného pomeru a bez príjmu. Okrem prídavku na dieťa, ktoré predstavuje sumu 24,- EUR žiadny iný príjem nemá, a preto jej finančne vypomáhajú rodičia, ktorí sú starobnými dôchodcami. Matka nevlastní žiadne hnuteľné ani nehnuteľné veci väčšej hodnoty okrem bytu, v ktorom býva spolu s navrhovateľom a motorového vozidla. Poukázala na to, že navrhovateľ je vo veľmi ťaživej životnej situácii vzhľadom na závažnosť jeho ochorenia, ako aj postup tohto ochorenia a taktiež s ohľadom na skutočnosť, že matka navrhovateľa je bez zamestnania a bez príjmu. Starostlivosť o navrhovateľa vyžaduje vzhľadom na zvýšené náklady a vzhľadom na jeho zdravotný stav finančné prostriedky vo zvýšenej miere, na ktorých by sa mal podieľať aj povinný, ktorý sa o navrhovateľa nezaujíma.

5. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 20.9.2019 bolo zistené, že matka navrhovateľa bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 3.9.2019.

6. Z potvrdenia o návšteve školy bolo zistené, že navrhovateľ v školskom roku 2019/2020 je žiakom triedy II. AN Strednej odbornej školy automobilovej, Moldavská cesta 2, Košice.

7. Z rozhodnutia riaditeľa Strednej odbornej školy automobilovej v Košiciach zo dňa 19.9.2019 bolo zistené, že navrhovateľovi bolo povolené individuálne vzdelávanie v období od 1.10.2019 do 31.1.2020.

8. Z lekárskej správy zo dňa 6.6.2019 súd zistil, že navrhovateľ má závažné ochorenie, a to klasický Hodgkinov lymfóm typu modulárnej sklerózy.

9. Z lekárskej správy zo dňa 3.1.2020 súd zistil, že navrhovateľ absolvoval štyri cykly chemoterapie, pričom mu bolo odporúčané pokračovať v chemoterapii v plnej dávke, t. j. 6 - 8 cyklov.

10. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 4.3.2020 bolo zistené, že matka navrhovateľa je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 13.1.2020 a jej evidencia naďalej trvá a že nepoberá dávky v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok, ani náhradné výživné a že je poberateľkou prídavku na dieťa - na navrhovateľa vo výške 24,95 EUR mesačne.

11. Z oznámenia sociálnej poisťovne zo dňa 27.5.2020 súd zistil, že matka navrhovateľa poberala dávky v nezamestnanosti v období od 3.9.2019 do 2.3.2020 v sume 28,9517 EUR na jeden kalendárny deň.

12. Z lekárskej správy zo dňa 3.8.2020 bolo zistené, že navrhovateľ bol hospitalizovaný na klinike hematológie a onkohematológie a že mu bola doporučená hospitalizácia na tejto klinike na podanie tretieho cyklu dňa 11.8.2020, na ktoré bol objednaný.

13. Z lekárskej správy zo dňa 21.7.2020 súd zistil, že navrhovateľ bol hospitalizovaný na Klinike hematológie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach od 16.7.2020 do 21.7.2020.

14. Z potvrdenia o ukončení štúdia na strednej škole zo dňa 29.5.2020 bolo zistené, že navrhovateľ ukončil štúdiá na Strednej odbornej škole automobilovej, Moldavská cesta 2, Košice dňa 15.5.2020 vykonaním maturitnej skúšky.

15. Z uznesenia Okresného súdu Košice I č. k. 16Pc/12/2020-140 zo dňa 16.9.2020 bolo zistené, že súd v priebehu konania nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého bola uložená povinnému povinnosť platiť navrhovateľovi výživné vo výške 150,- EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 25.9.2020.

16. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom zo dňa 8.9.2020 bolo zistené, že povinný bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 1.9.2020.

17. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20.1.2021 vyplýva, že povinný bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.9.2020 do 31.12.2020.

18. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom zo dňa 16.9.2021 bolo zistené, že povinný bol v období do 1.9.2020 do 31.12.2020 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

19. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, Ústredie zo dňa 3.12.2020 súd zistil, že navrhovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok od 1.1.2021 vo výške 378,30 EUR.

20. Z lekárskej správy zo dňa 22.9.2021 bolo zistené, že navrhovateľ trpí na závažné ochorenie, a to hodgekainov lymfóm, modulárna skleróza štádium IVB a že nastala progresia ochorenia.

21. Z lekárskej správy zo dňa 21.10.2021 bolo zistené, že u navrhovateľa zistené závažné ochorenie naďalej pretrváva.

22. Z oznámenia sociálnej poisťovne zo dňa 1.10.2021 bolo zistené, že povinný mal vyplatené za obdobie od 1.9.2020 do 31.12.2020 dávku v nezamestnanosti celkom vo výške 1.965,40 EUR.

23. Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa matky oprávneného - D.. E. T.j vyplýva, že od decembra 2020 doposiaľ je zamestnaná v Centru pre deti a rodiny, Košická Nová Ves a že jej čistý mesačný príjem bol za obdobie od decembra 2020 do augusta 2021 vo výške 846,56 EUR.

24. Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa povinného - Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja bolo zistené, že čistý mesačný príjem povinného bol za obdobie od januára 2020 do augusta 2020 vo výške 734,79 EUR.

25. Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa povinného - PELLENC s.r.o. bolo zistené, že povinný je zamestnaný v uvedenej spoločnosti na dobu určitú jeden rok od 1.6.2021. Z predmetného potvrdenia taktiež bolo zistené, že čistý mesačný príjem povinného bol za obdobie jún 2021 až august 2021 vo výške 775,60 EUR.

26. Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 6.10.2021 poukázal na to, že povinný si neplní svoju vyživovaciu povinnosť pravidelne, ani v plnom rozsahu, že má trvalý pobyt na adrese N. E. XXX, pričom sa jedná o rodinný dom, ktorý povinný dlhodobo obýva od roku 2013 so svojou priateľkou H. G., vlastníčkou domu. Ďalej poukázal na to, že je v stálej akútnej onkologickej liečbe nepretržite od júna 2019 na základe diagnostikovaného ochorenia Hodgkinov lymfóm IV. B štádium - vysoké riziko, pričom od septembra 2020 bol hospitalizovaný za účelom prípravného transplantáčného režimu a že dňa 25.9.2020 bola realizovaná transplantácia kostnej drene, avšak pre nedostatočný efekt liečby od decembra 2020 až do súčasnosti podstupuje pravidelnú chemoterapiu ambulantnou formou v mesačných cykloch, s pravidelnými týždennými kontrolami. Z lekárskej správy zo dňa 29.9.2021 vyplýva, že daná diagnóza mu nedovoľuje samostatný, na inú osobu neodkázaný život a plne závislú kvôli oslabenej imunite na individuálnu prepravu osobným automobilom, z čoho pramenia zvýšené výdaje na pohonné hmoty, údržbu a servis automobilu. Dňa 15.12. 2020 bola spôsobená škoda na osobnom motorovom vozidle vo vlastníctve matky pri dopravnej nehode, pričom motorové vozidlo bolo využívané každodenne vzhľadom k navrhovateľovej oslabenej imunite a akútnej liečbe. Vzhľadom na pandemickú situáciu spôsobenú ochorením COVID-19 a opatreniam od 3/2020 finančné výdaje boli neočakávane zvýšené, kvôli zvýšenej miere bezpečnosti a ochrany zdravia navrhovateľa, potrebe testovania sa a ochranným pomôckam, ktoré museli byť hrazené z vlastných zdrojov. Navrhovateľ je uznaný ako zdravotne ťažko postihnutý s doprovodom, a pre zlepšenie životných podmienok navrhovateľa v domácom prostredí na základe odporúčania odborníkov bol na vlastné náklady zakúpený pre navrhovateľa ortopedický matrac v sume 440,- EUR a prenosný systém na čistenie vzduchu v sume 1.655,- EUR. Ďalej poukázal na to, že od 16.12.2020 je matka navrhovateľa zamestnaná na dobu určitú.

27. Povinný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 9.3.2021 poukázal na to, že v priebehu konania prišiel o zamestnanie a od 1.9.2020 do 31.12.2020 bol evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, a preto platiť zvýšené výživné nie je momentálne v jeho možnostiach. Zároveň uviedol, že je mu ľúto, že jeho syn

má vážne zdravotné problémy a rád by mu pomohol avšak nemá z čoho. Poukázal na to, že platí nájom vo výške 450,- EUR mesačne, na stravu 90,- EUR mesačne, na hygienické potreby a drogériu asi 20,- EUR mesačne, 22,- EUR paušál na telefón mesačne a okrem toho na základe neodkladného opatrenia prispieva na výživu navrhovateľa sumou 150,- EUR mesačne. Podľa názoru povinného finančná situácia navrhovateľa nie je až taká vážna aby ho oprávňovala žiadať od neho 300 eurové výživné a navrhol aby súd návrh navrhovateľa zamietol.

28. Advokát povinného na pojednávaní dňa 24. 11. 2021 poukázal na to, že príjem povinného v súčasnosti činí sumu 705,- EUR v čistom z ktorého platí 150,- EUR výživné navrhovateľovi, 450,- EUR za bývanie a do práce chodí bicyklom a na stravovanie mu zostane veľmi málo a že matka navrhovateľa nemá záujem o tom, aby sa povinný stretával s navrhovateľom.

29. Matka navrhovateľa v ústnom vyjadrení na pojednávaní dňa 24. 11. 2021 uviedla, že je zamestnaná a poukázala na to, že navrhovateľ je stále v chemoterapeutickej liečbe s tým, že absolvoval nedávno 10. cyklus a že čaká na vyhodnotenie ohľadom učenia ďalšieho liečebného postupu. Ďalej poukázala na to, že od nariadenia neodkladného opatrenia súdom a teda od septembra 2020 až vrátane mesiaca november 2021 povinný zaplatil navrhovateľovi výživné vo výške 150,- EUR mesačne a že povinný od podania návrhu, teda od 17.1.2020 až do vydania neodkladného opatrenia, ktorý sa stal vykonateľným v septembri 2020 zaplatil výživné navrhovateľovi výške 120,- EUR mesačne a teda povinný nemá dlh na výživnom podľa rozhodnutia súdu. Zároveň uviedla, že navrhovateľ bol uznaný za invalidného, pričom mu bola stanovená miera funkčnej poruchy 70 %, čo mu neumožňuje zamestnať sa.

30. Povinný bol v konaní vypočutý cestou dožiadaného súdu, Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom dňa 15.10.2021. Povinný vo svojej výpovedi uviedol, že jeho príjem nedosahuje požadovanú výšku, že preňho 150,- EUR je likvidačná a že jeho čistý príjem je vo výške 720,- EUR mesačne. Ďalej poukázal na to, že nemá vedomosť o príjmoch navrhovateľa, o výške invalidného dôchodku a že navrhovateľovi prispieval na výživu 120,- EUR mesačne pred neodkladným opatrením, zameškané výživné zaplatil priamo súdnemu exekútorovi na jeho účet a že inú vyživovaciu povinnosť nemá. Uviedol, že platí nájomné 450,- EUR vrátane energií na základe nájomnej zmluvy, predmetom ktorej je nájom rodinného domu, že žije sám, nemá žiadny vzťah, nakoľko by jeho finančnú situáciu nikto neakceptoval. Povinný tvrdil, že za každý mesiac doklad o úhradách nájomného za bývanie a za motorové vozidlo za obdobie od januára 2020 do augusta 2021 predložil súdu v Košiciach a že s prenajímateľkou rodinného domu s H. G. už nemá žiaden vzťah, lebo si to nemôže dovoliť a nemá ani nájomnú zmluvu na auto. Poukázal na to, že sa lieči na vysoký tlak, nebol na lekárskom vyšetrení tri mesiace lebo nemá na lieky a bude potrebovať aj očné vyšetrenie a ošetrovanie u zubára, avšak v jeho situácii je to nemysliteľné. Povinný k svojim majetkovým pomerom uviedol, že vlastní rodinný dom nachádzajúci sa v obci M. v podielovom spoluvlastníctve s dvoma súrodencami pričom spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti nadobudol v dedičskom konaní, ktoré sa konalo asi pred desiatimi, jedenástimi rokmi. Povinný uviedol, že dôvodom skončenia pracovného pomeru so zamestnávateľom Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja bola šikana na pracovisku nadriadeným.

31. Podľa ust. § 157 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

32. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Podľa ust. § 65 ods. 1 citovaného zákona ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

34. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

35. Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

36. Podľa ust. § 78 ods. 1 citovaného zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

37. Pri rozhodovaní o zmene výživného teda aj o zvýšení výživného je nutné porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného v čase skoršieho určenia výživného a v čase terajšieho rozhodovania. Pri rozhodovaní o výživnom, v dôsledku zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CMP), platia ustanovenia § 62 ods. 1,2,5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

38. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Pokiaľ tu tiež rodičia spolu žijú a spoločne sa dobrovoľne podieľajú na nákladoch rodiny a zabezpečovanie výživy jej členov, potom súd o určení vyživovacej povinnosti k deťom nemá oprávnenie rozhodovať. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zisiteľná rôznymi dôkazmi, môže ju preukázať napr. výška mesačných nákladov rodiča a to súhrnne alebo jednotlivé položky. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka, nemá ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Rozdiel úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, potom možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovanie bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia.

39. Základnou podmienkou určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku. Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto základné patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením

školských povinností, preprava, poplatky, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pri stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa a to určenie jeho miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Na strane každého povinného sú v tomto prípade jeho zárobky, sú jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, domácnosť, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určenými súdnym rozhodnutím. Miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká.

40. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zákonnou povinnosťou rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti by malo byť spravidla dobrovoľné. Jej úprava súdnym rozhodnutím býva spravidla následkom nezhôd v osobnej sfére dotknutých účastníkov. Všeobecnými kritériami pre určenie výšky výživného na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného schopnosti, jeho možnosti a majetkové pomery.

41. Pri určení konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoje jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

42. Z citovaných zákonných ustanovení ako aj vyššie uvedeného vyplýva, že možnosti a schopnosti rodičov sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa rozhodujúcimi hľadiskami pre určenie výživného.

43. Súd podrobným a dôsledným porovnaním pomerov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania dospel k záveru, že sú dané dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia a zvýšil výživné zo strany povinného na navrhovateľa zo sumy 120,- EUR na 150,- EUR mesačne od podania návrhu do budúca. Poukazuje pritom na ustanovenie § 157 CMP, v zmysle ktorého rozsudky vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť ak sa menia pomery. Od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov u navrhovateľa v tom, že v čase poslednej úpravy navrhovateľ bol zdravý a až v roku 2019 mu bolo diagnostikované závažné ochorenie, na ktoré doposiaľ trpí a ktoré mu neumožňuje aby po skončení štúdií na strednej škole sa zamestnal a teda navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť. Zmena pomerov podľa názoru súdu spočíva aj v tom, že matka navrhovateľa v čase poslednej úpravy dosahovala čistý priemerný mesačný zárobok vo výške 1.200,- EUR, bola zamestnaná pričom v čase podania návrhu navrhovateľom, t. j. od 17.1.2020 matka už bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, dávky v nezamestnanosti poberala iba za obdobie od 3.9.2019 do 2.3.2020 v sume 28,9517 EUR denne, naďalej bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a zamestnala sa až v decembri 2020. Za obdobie december 2020 do augusta 2021 jej čistý mesačný príjem bol vo výške 846,52 EUR. Pri rozhodovaní súd vychádzal zo zárobkových možností a schopností oboch rodičov, z odôvodnených potrieb navrhovateľa, pričom prihliadol na počet vyživovacej povinnosti tak na strane matky ako i na strane povinného, ktorým vyživovacie povinnosti nepribudli. V ďalšom súd prihliadol na osobnú starostlivosť matky o navrhovateľa a dospel k presvedčeniu, že takto upravené výživné je primerané a povinný ním môže prispievať na výživu oprávnenej. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal aj zo zárobkových pomerov otca a bral zreteľ aj na skutočnosť, že povinný ukončil vlastným pričinením pracovný pomer, v ktorom dosahoval od januára 2020 do augusta 2020 čistý mesačný príjem vo výške 734,79 EUR v čistom, čoho následkom bolo, že povinný bol evidovaný od 1.9.2020 až 31.5.2021 v evidencii uchádzačov o zamestnanie a až následne až od júna 2021 sa zamestnal. V spoločnosti PELLENC s.r.o. čistý mesačný príjem povinného bol za obdobie jún 2021 až august 2021 vo výške 775,60 EUR. Súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené a musí mať na zreteli už existujúce vyživovacie povinnosti a aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to ani do budúca so zreteľom na predpoklad zvyšujúcich sa potrieb oprávnených detí v súvislosti s ich vekom a rastom a štúdiom. Odôvodnené potreby navrhovateľ v priebehu konania dostatočne preukázal. Okrem bežných výdavkov

spojených so zabezpečením nevyhnutných životných nákladov ako je strava, ošatenie a bývanie, je potrebné zabezpečiť ďalšie odôvodnené potreby navrhovateľa súvisiace s jeho vážnym ochorením. Pokiaľ povinný v konaní tvrdil, že platí nájomné vo výške 450,- EUR mesačne (od 1.8.2019) výšku nájomného považuje súd na jednu osobu za neprimeranú. Z ustanovení § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť trvajúca do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Aj pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Prihliada na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Z povahy výživného a z dôvodu, že vyživovaciu povinnosť je možné plniť rôznou formou vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti nie je možné kvalifikovať úplne presnou peňažnou sumou, vždy pôjde o viac či menej približný odhad, pričom úlohou súdu je autoritatívne nastaviť zákonné a čo najviac spravodlivé riešenie.

44. Z uvedeného dôvodu je súd toho názoru, že povinný môže prispievať na výživu navrhovateľa sumou 150,- EUR mesačne od 17.1.2020 do budúca.

45. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

46. Podľa ust. § 232 ods. 2,3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

47. Na strane povinného vzniklo dlžné výživné za obdobie od 17.1.2020 do 30.11.2021 vo výške 224,55 EUR, ktoré mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 30,- EUR mesačne spolu s bežným výživným. Dlžné výživné bolo vypočítané nasledovne: rozdiel medzi doterajším výživným a zvýšeným výživným 150,- EUR - 120,- EUR=30,- EUR, alikvotná časť za mesiac január 2020 - $30 : 1=0,97$ EUR/1 deň x 15 dní=14,55 EUR, obdobie od februára 2020 do augusta 2020 $7 \times 30,-$ EUR=210,- EUR, spolu 224,55 EUR. Súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že navrhovateľ v priebehu konania tvrdil, že povinný za obdobie september 2020 až november 2021 uhradil navrhovateľovi sumu 150,- EUR mesačne, a to podľa neodkladného opatrenia, ktorým súd uložil povinnému povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 150,- EUR mesačne.

48. O možnosti splácať dlžné výživné v splátkach súd rozhodol s prihliadnutím na majetkové zárobné pomery povinného.

49. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace

procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.